

#daaromzijnwekerk

Suggesties voor kinderen, tieners, jongeren bij preekschets over Efeze 1

Inleiding

In dit document vindt u bij de preekschets over Efeze 1 handvatten voor kinderen, tieners en jongeren.

In het eerste gedeelte staan enkele gedachten die helpen om het thema dichterbij kinderen, tieners en jongeren te brengen. Zo worden zij meer betrokken bij de preek.

In deel twee vindt u gespreksvragen + tips voor de gemeente. De gespreksvragen zijn een hulpmiddel om als gemeente n.a.v. de preek door te praten. De tips geven mooie ideeën om ook in deze tijd als hele gemeente met elkaar verbonden te blijven.

In het derde gedeelte vindt u een kindermoment. Deze kunt u als inspiratie gebruiken voor het kindermoment tijdens de dienst.

Tenslotte, in deel vier vindt u gespreksvragen + werkvormen voor tieners en jongeren. De werkvormen zijn een hulpmiddel om n.a.v. de preek met hen door te praten.

Alles is zoveel mogelijk geschreven voor zowel online- als live-ontmoetingen. Gelukkig zijn er nog volop mogelijkheden om met een groep kinderen, tieners en jongeren (onder 18 jaar) bij elkaar te komen. We moedigen gemeenten dan ook aan met hen zoveel mogelijk live samen te komen. Ook kan er gekozen worden om met kleine groepjes gemeenteleden samen te komen in het kerkgebouw.

1. Met het oog op...

Kinderen

Verwachting

Efeze 1 is een moeilijk gedeelte voor kinderen. De taal en thematiek zijn abstract. Voor kinderen is het verwachtingsvol uitzien naar een grote gebeurtenis wel een bekend thema. Het voorbeeld van koningsdag leent zich hier wellicht voor. Wanneer de koning voor koningsdag een bepaalde plaats heeft uitgekozen om een bezoek te brengen, betekent dit dat er allerlei voorbereidingen moeten worden getroffen. De grote ontmoeting werpt zijn schaduwen vooruit. Het gewone leven gaat wel door, maar toch staat alles in het teken van de komst van de koning. En dat hij komt staat vast, hij heeft het zelf beloofd en in een document laten vastleggen. Aan deze keuze (verkiezing) hoeft niet getwijfeld te worden.

Gemeenschap/kerk

Door de coronamaatregelen kunnen kinderen het gevoel hebben minder bij een gemeenschap betrokken te zijn. De tijd dat zij met het gezin naar de kerk gingen, lijkt al even geleden. In de beleving van kinderen is dit al 'lang geleden'. De fysieke afstand die zij t.o.v. ouderen moeten innemen, kan ook ervaren worden als een op 'afstand worden gezet'. En fysieke ontmoetingen zijn voor kinderen belangrijk. Deze ontmoetingen blijven hen bij en hebben voor hen betekenis. Dus het is belangrijk om in de preek te benoemen met het oog op kinderen dat het gevoel dat je bij een kerk/gemeenschap hoort wat weg kan vallen, maar dat in dit gedeelte uitgelegd wordt waarom het zo mooi en belangrijk is om bij de gemeenschap te mogen horen.

Het gedeelte uit de Efezebrief onderstreept dit. Misschien ervaren kinderen dit niet altijd, mogelijk zijn zij een van de weinigen die bij een kerk horen. Zij zijn echter door God uitgekozen. In de doop is Gods naam op hun bestaan gelegd en horen ze bij Hem. Het is bijzonder om te horen bij de gemeente van Koning Jezus. Dit betekent dat we vol verwachting en hoop samen met alle andere gelovigen uitzien naar Zijn komst. Dan wordt het echt Koningsdag!

Tieners & jongeren

Het bijbelgedeelte is voor tieners en jongeren niet zo gemakkelijk te lezen en daarmee lastig te begrijpen. Probeer de tekst voor jongeren zo goed mogelijk weer te geven en het uit te leggen. Zoek aansluiting bij thema's die voor jongeren relevant, herkenbaar en uitdagend zijn.

Marginale groep

De eerste christelijke gemeenten stelden in het Romeinse Rijk niet zo veel voor. Ze waren klein in aantal. Ze onderscheidden zich niet door aanzien en macht. Tegen de achtergrond van de grandeur van de grote tempels ter ere van de goden (bijv. de imposante tempel ter ere van Artemis, de godin van o.a. de vruchtbaarheid), leek een christelijke gemeente weinig voor te stellen. Ook jongeren kunnen het gevoel hebben dat zij tot een marginale groep behoren, een gemeenschap die buiten de werkelijkheid staat. Zeker als we kijken naar alle berichtgeving op bijv. social media van de laatste weken. Jongeren kunnen zich afvragen wat de kerk eigenlijk nog voorstelt. Niets blijkt minder waar uit dit bijbelgedeelte. De kerk heeft toekomst.

Succesvol of hoopvol leven

Tegelijk zijn ze op school en de sportclub misschien wel de enigen die een kerk bezoeken. Hoe verbindt je dan het geloof met alle aspecten van je leven? Dit kan voor jongeren best lastig zijn. In een wereld waarin jij de manager bent van je eigen succes, mag je als gelovige juist terugvallen op het 'succes' dat iemand anders voor jou heeft gerealiseerd. Jezus' opstanding is de garantie voor een hoopvol leven. Ook al is van die overwinning in deze wereld nog zo weinig zichtbaar. De waarde van jongeren ligt niet in wat zij zelf hoeven te presteren, maar is gegarandeerd in Jezus Christus. In Hem zijn zij aangenomen als kinderen (Ef.1:5) Dit is bekrachtigd in hun doop.

Gemeente-zijn in coronatijd

Jongeren maken voluit deel uit van de gemeente. Ze vormen daar een integraal onderdeel van. Het stelt ons wel voor de vraag: voelen zij zich daadwerkelijk opgenomen in de christelijke gemeente? Weten zij zich gezien? Juist op momenten dat we hen niet vanzelfsprekend ontmoeten tijdens de zondag of in het jeugdwerk? Het is goed om niet alleen iets voor hen te organiseren, maar juist met hen gemeente te zijn. Ook voor jongeren hebben de coronamaatregelen impact (gehad). Zij zijn juist in deze fase van hun leven waarin sociale contacten enorm belangrijk zijn, teruggeworpen op zichzelf. Ook in de media wordt er aandacht gevraagd voor eenzaamheid en depressiviteit onder jongeren. Goed om dit ook te benoemen. Tegelijk voor de christelijke gemeente een uitdaging om de onderlinge band, de onderlinge gemeenschap, vorm te geven.

2. Gespreksvragen & tips voor de gemeente

Gespreksvragen

1. ♥ Lees het gedeelte nogmaals en schrijf op welke elementen opvallen als het gaat over kerkzijn.
♥ Zijn deze ook in de eigen gemeente herkenbaar?
2. ♥ Paulus begint met danken voor de gemeente in Efeze. Schrijf met elkaar punten op die betrekking hebben op de gemeente waarvoor je zou willen danken.
3. ♥ In Efeze wordt gesproken over 'samen met alle heiligen', misschien wel iets wat juist nu op spanning lijkt te staan. Op welke manier kunnen we samen meer inzicht krijgen in de rijkdom voor Christus?
♥ We kunnen ook in de gemeente voorbeelden in het geloof voor elkaar zijn. Deel met elkaar wie in jullie leven geloofsvoorbeelden zijn. Wie zijn voor de jongeren in jullie gemeente voorbeelden in geloof en liefde.
♥ Hoe blijf je als gemeenteleden betrokken op elkaar in deze coronatijd? Hoe kun je naar elkaar blijven omzien? Maak het zo concreet mogelijk.
4. ♥ In allerlei discussies over kerken in de media van de afgelopen weken, komen diverse kwesties uit Efeze 1 aan de orde. Het onopgeefbare van de kerk, de zekerheid vanwege de verkiezing, een werkelijkheid omgeven door machten die dit stuk willen hebben. Maar daar middenin een kleine groep mensen die fier gelooft en die dus ook midden in allerlei crises een hoger perspectief heeft. Hoe zou je voor jezelf dit hogere perspectief omschrijven? Op welke manier zou je dit ook kunnen delen met de mensen in je omgeving?

Tips voor de gemeente

Paulus begint de Efezebrief met een lofprijzing op de grootheid van God, voordat hij over de kerk spreekt. God aanbidden en Hem lofprijzen, nodigen ons uit om verder te kijken dan onze aardse realiteit. Zingen trekt ons uit onszelf en richt ons op, richt onze blik naar boven.

Tip: geef ruimte aan zang, aan het verwoorden van emoties. Organiseer een online moment, laat gemeenteleden verzoeknummers indienen en vraag een aantal gemeenteleden om (op afstand) in de kerk te zingen. Het is ook mogelijk om aan jong en oud te vragen een opname te maken van een lied en dit in te sturen. Een paar technische jongeren kunnen hier mogelijk een mooie compilatie van maken. Wellicht een goed idee jongeren te vragen om een voorstel voor een lied.

Paulus schrijft over de gemeenschap van heiligen. Het is zeker voor jongeren, lastig om die te blijven ervaren, als je elkaar niet of nauwelijks ziet. Zoek naar mogelijkheden om elkaar te blijven ontmoeten (fysiek of online).

Tip: Met de huidige maatregelen is het mogelijk om drie mensen boven de achttien thuis uit de nodigen. Wellicht een idee wanneer dit in de gemeente op een bepaalde manier kan worden gerealiseerd. Zo wordt toch iets van onderlinge verbondenheid gecreëerd en aan de gemeenschap van de heiligen inhoud gegeven.

Een andere mogelijkheid is om juist jongeren uit te nodigen in de dienst. Voor hen gelden minder beperkingen.

Tip: De gemeenschap der heiligen gaat verder dan onze eigen gemeente. Probeer daarom ook verhalen uit de wereldkerk in te brengen. Vele christenen hebben te maken met vervolging, uitstoting. Hoe houden zij zich staande? Wat maakt dat zij volhouden in deze crisis? Het is inspirerend om te horen hoe God werkt, hoe mensen tot geloof komen en hoe zij geloof in de praktijk brengen.

Gebed om inzicht in deze werkelijkheid, is nodig. Ook voor jongeren. In een samenleving waar drukte en haast en prestatie bon ton zijn, kunnen georganiseerde rustmomenten ruimte bieden voor bezinning en contact met God en met elkaar als gemeente.

Tip: Betrek jongeren direct bij gebedsmomenten. Gemeenten kunnen een 24/7 gebed organiseren. Laat jongeren hier het voortouw in nemen. In de gebedsruimte kan ruimte geboden worden aan meditatie, stilte, voorbede, een gebedsmuur, een gebedsrooster etc.

Een andere optie is voorafgaand aan de dienst via het Youtubekanaal of via een kerkapp gebedspunten te vragen. Dit kan ook tijdens de dienst. Mogelijk kan iemand de gebedspunten verzamelen en voor het gebed aan de predikant overhandigen.

3. Kindermoment & verwerkingen voor kinderen

Beginsituatie: inleven in het kind

Corona heeft met iedereen veel gedaan. Het normale leven lijkt alweer jaren geleden. Voor de kinderen is er ook veel veranderd in de laatste maanden. De kinderen hebben maandenlang thuis les gehad. Mensen die met mondkapjes in de winkel lopen. Op school waar de leerkracht wat afstandelijker is dan normaal gesproken. De clubs die anders georganiseerd worden en de bijbelklas/zondagsschool die verminderd zijn of zelfs niet meer gebeuren. Iedere zondag zitten ze achter een laptop te kijken naar een kerkdienst, wat niet altijd bij hen aansluit. In de kerk zien ze een vriendje zitten of bekijken ze die prachtige lampen aan het plafond. Thuis zijn er allerlei dingen die ze kunnen afleiden en is het kerkgevoel helemaal verdwenen. Kinderen zien en merken de spanning die er heerst bij de ouders, leerkrachten, familie, vriendjes en vriendinnetjes. Al met al is deze tijd ook voor de kinderen niet makkelijk. Toch kunnen kinderen juist in deze tijd iets voor anderen betekenen. Ze kunnen elkaar, maar ook andere gemeenteleden. Een kind kan soms iets bieden wat een ander mens mist en dat is het kinderlijk vertrouwen: op God, zijn ouders en elkaar. Een kind ziet wat er gebeurt en wil anderen graag blij maken en opvrolijken. Kinderen hebben een grote portie positiviteit en dat kunnen wij als volwassenen in deze tijd goed gebruiken.

Introductie

Start het kindermoment met een foto van een klapproos. De klapproos is er voornamelijk in de zomer. De meeste kinderen zullen deze klapproos wel (her)kennen. Laat de foto groot zien op een diascherm of laat op een andere manier de klapproos zien. Gooi het gesprek met de leerlingen open: Welke bloem is dit? Waar zie je deze bloemen vaak staan? Wat vinden jullie van deze bloem?

Foto klapproos: <https://www.rootsmagazine.nl/bomen-en-planten/klapprozen/>
of google: 'Klapprozen' en zoek een mooie plaat uit, die voor de kinderen spreekt.

Kindermoment: Voorbeeld:

Dit kindermoment is uitgebreid beschreven. U kunt als predikant besluiten welk deel u wilt benadrukken in het voorbeeld. Hieronder wordt de uitgebreide impressie beschreven, zodat het voorbeeld duidelijk tot de verbeelding spreekt.

De klapproos:

In deze tijd van de corona gebeuren er iedere week wel weer nieuwe dingen. Iedereen is druk bezig met alle regels en veel dingen veranderen, zoals boodschappen doen, winkelen, naar de dierentuin of sporten. Deze dingen zijn anders dan normaal hè. Maar als we naar buiten kijken in de natuur, zien we dat die niet staat stil staat. Want als je nu gaat wandelen in het bos, zie je dat het nu herfst is. Je ziet de bruine blaadjes aan de bomen, de paddenstoelen in de grond en de dennenappels op de grond. Het regent, de zon schijnt en de wolken staan in de lucht. De natuur gaat door, ook als Nederland stil staat.

Maar soms lijkt de natuur ook een beetje dood te gaan. Bijv. als het veel heeft geregend, als er veel sneeuw gelegen heeft, na een bosbrand of als de zon fel heeft geschinen en je kale plekken op de grond ziet. Op sommige plekken zie je soms een klein plantje uit de grond komen. Dit plantje is een mooie rode bloem, met weinig blaadjes en een zwarte kern: de klapproos. Je ziet deze bloemen in de berm, in het weiland of in het bos. Dit is een bloem die helemaal niet sterk lijkt, maar die wel tegen alle verschillende weersomstandigheden van buiten kan. Na een fixe regenbui kan deze het zijn dat deze bloem helemaal platligt en hij dood lijkt. Maar deze sterke bloem houdt vol en na een tijdje gaat hij weer rechtop staan en begint hij weer te groeien. Bijzonder hè! En weet je wat zo mooi is?

Klaprozen zijn nooit alleen. Als er een klaproos groeit komen er binnen de kortste keren heel veel klaprozen bij. Zo krijg je een veld vol met rode klaprozen. De klaproos geeft hoop, want deze roos blijft staan en staat weer op als die is gevallen.

Toepassing

We kunnen ons geloof in God ook bekijken als een klaproos. Want God is onze hoop. God zorgt voor ons, wat er ook gebeurt, zelfs al vallen wij om (als we bijv. heel erg verdrietig zijn). God helpt ons om weer te groeien en op te staan net als deze mooie rode klaproos. God geeft ons ook andere mensen om ons heen om voor elkaar te zorgen en voor elkaar te bidden. Net zoals iedere klaproos niet alleen is, zo zijn wij als kinderen en volwassenen niet alleen. Jij hebt misschien vriendjes en vriendinnetjes op school of in de kerk en je kent vast veel mensen. Ook in de kerk kunnen wij elkaar helpen en elkaar blij maken. Misschien wel als iemand zich heel erg alleen voelt of verdrietig is. Dan mag je denken aan dit voorbeeld en kan je iets aan de ander geven of laten zien dat ze niet alleen hoeven te zijn. Je kan dan een mooie tekening geven, even zwaaien, een bloem geven of een kaartje schrijven.

Vergeet niet

Hoop is samen vertrouwen op God dat het goed komt en dat we niet alleen zijn.

Verwerking

Groep 1+2: knutsel een klaproos of tekening met rode crêpepapier.

1. Op de website kunt u een pdf downloaden met een grote klaproos die de kinderen met rood en zwarte propjes van crêpepapier kunnen beplakken. (Pdf: Klaproos propjes groep 1+2)
2. Kleurplaat klaproos. (Pdf Kleurplaat voor jou klaprozen groep 1 en 2). Deze kleurplaten kunnen ook uitgedeeld worden om aan iemand te kunnen geven.
3. Knutsel een klaproos: (deze kunnen uitgedeeld worden aan anderen of voor de kinderen zelf) Door onderstaande stappen te volgen kunnen de kinderen een bloemen vouwen.
 - a. Pak een rood vierkant vouwblaadje.
 - b. Vouw het blaadje zo dat je 16 vakjes krijgt.
 - c. Zet bij iedere kant tussen de 2 vakjes een streep. Zodat er in het midden 4 vakjes overblijven.
 - d. Knip deze strepen in en vouw het blaadje tot een bloem. (Zorg dat de 4 punten omhoog staan) (Deze link laat foto's zien ter verduidelijking. <https://hobby-en-overige.infonu.nl/hobby/35656-knutselen-met-kinderen-eenvoudige-vouwwerkjes.html#een-tulp-vouwen>)
 - e. De kern: In het midden hou je een opening over. Maak hier met zwart papier een kroontje en sprieten in.
 - f. De steel: Met groen papier of een groen rietje kan er een steel aan de bloem vastgemaakt worden.
 - g. Een andere manier om klaprozen te knutselen vind u hier: <https://blog.kreanimo.com/klaprozen-knutselen-met-eierdozen/>

Vanaf groep 3:

1. Puzzelblad: Rebus (antwoord: Hoop is samen vertrouwen op God dat het goed komt en dat we niet alleen zijn), Woordzoeker en een kruiswoordpuzzel. (Pdf in Word en Pdf in Canva zijn te downloaden via de website)
2. Toepassing naar het dagelijks leven: Kleur een kaart met een tekening van een klaproos. (Pdf te downloaden op de website: Bemoedigingskaart klaproos)

3. Zoek een mooie bloem en droog deze bloem om aan iemand te geven. Als een bemoediging.
4. Om anderen te bemoedigen kunnen de kinderen een klapproos knutselen en uitdelen aan iemand die het nodig heeft. Onderstaande websites geven een aantal ideeën om een klapproos te knutselen.
 - ♥ Vouwen: <https://www.joostlangeveldorigami.nl/zneddiagramspoppy.html>
 - ♥ Met vloeipapier: <https://www.airbornemuseum.nl/klapproos-knutselen>
 - ♥ Met papier en karton: <https://www.woonschrift.nl/diy-klapproos-knutselen-van-papier/>
5. Mijn gebedsbloem: gebedspunten voor het gezin. Kleur de bloem in en schrijf de verschillende gebedspunten waar je de hele week bij stil kan staan. (Pdf te downloaden op de website: Mijn gebedsbloem)

Algemeen: bij een bijbelklas of op een club.

Ook in de bijbelklas of op de club kunnen bovenstaande verwerkingen gebruikt worden. Hieronder een aantal ideeën die mooi zijn om als bijbelklas/club te doen.

1. Onze gebedsbloem: print een grote klapproos uit op A3 papier en schrijf met de hele groep gebedspunten in de bladeren.
2. Hoop doet leven: Zaai samen met de groep klapprozen. Plaats deze potjes in de kerk of een andere plek zodat de kinderen de klapprozen kunnen zien. Je kan ook besluiten om ze mee naar huis te laten nemen.
 - ♥ Zaadjes zijn te bestellen op de volgende link: <https://www.zadenkopenonline.nl/tuinzaden-bestellen-bloemen/klapprozen-papaver-slaapmutsje-eschscholzia/index.html>
 - ♥ Hoe moeten klapprozen gezaaid worden? <https://www.allezadenkopen.nl/blog/klapprozen-zaaien-stappenplan-hoe-ga-je-te-werk/>
3. Maak samen met de kinderen bemoedigingskaartjes en bloemen.

4. Gespreksvragen + werkvormen voor tieners & jongeren

Eerste reactie

Doel: Tieners/jongeren delen met elkaar wat hen bij blijft van de preek.

Maak de volgende zin af:

Als ik terugdenk aan de preek dan denk ik aan....

Deel met elkaar jullie zinnen. Wat blijft jou bij? Waar wil je iets mee? Praat hier eens met elkaar over door.

Waarom zijn we kerk?

Doel: Tieners/jongeren triggeren bewust te worden van kerk zijn.

Een tiener gooit de dobbelsteen en beantwoordt de vraag die bij het aantal ogen past.

Praat hier eens met elkaar over door. Evt. is er een online dobbelsteen te vinden op: <https://onlinedobbelsteen.nl/>

O	Waarom zijn we kerk?
OO	Waarom kom jij naar de kerk?
OOO	Wat is kerk zijn volgens jou?
OOOO	Wat is het belang van kerk zijn?
OOOOO	Wat vind je van kerkzijn in deze tijd?
OOOOOO	Wat kunnen wij volgens jou leren van de gemeente waar Paulus over schrijft in Efeze 1?

Terug naar de Bijbel.

Doel: Tieners/jongeren leren om vanuit de Bijbel te kijken naar kerkzijn en denken na over wat de kerk anno 2020 hiervan kan leren?

- ♥ Lees met elkaar nog eens Efeze 1 en laat met behulp van tekens zien wat je ervan vindt.
 - Zet een ? als iets onduidelijk is.
 - Een ! als een gedeelte je raakt.
 - Onderstreep wat volgens jou de belangrijkste boodschap is.
 - Bespreek vervolgens punt voor punt waar de tekens geplaatst zijn en waarom?
- ♥ Paulus begint de 1e Efezebrief met een lofprijzing aan God. Wat kunnen wij hiervan leren?
- ♥ In de verzen 22 en 23 gaat het over Christus als hoofd van de gemeente. Christus is het hoofd. De gemeente, dat zijn wij als kerk, het lichaam. Dat betekent dat ook wij onze taak en verantwoordelijkheid hebben voor de kerk en met elkaar moeten zorgen dat de kerk blijft leven.
 - Teken allemaal op een groot vel papier een lichaamsdeel. Ben jij een denker? Een doener? Kies een lichaamsdeel wat bij jou past. (Als jullie elkaar niet live zien is het ook mogelijk om via de volgende link deze opdracht uit te voeren. <https://sumo.app/paint/en>)
 - Schrijf in jou lichaamsdeel hoe jij met jou gaven en talenten mee kan werken aan de kerk.
 - Praat hier met elkaar over door. Waarom wil jij mee functioneren in het lichaam?

Je geloof belijden

Doel: Tieners/jongeren leren dat de kerk houvast kan bieden in de maatschappij waarin we leven.

- ♥ Misschien ervaar jij het als een strijd om christen te zijn. Altijd maar eerlijk zijn over je geloof tegenover onchristelijke klasgenoten is niet altijd makkelijk. Dat is één van de redenen waarom het zo belangrijk is dat er mensen om jou heen staan die net als jou geloven. En die vind je o.a. in de kerk!
 - Heb jij weleens te maken met ongelovige vrienden, sport of klasgenoten?
 - Hoe ga jij hier mee om? Bemoedig elkaar door jullie ervaringen met elkaar te delen.
 - Voel jij je gesteund omtrent dit thema vanuit de kerk? Waarom wel/niet? Wat zou je nodig hebben?

Gebed

Doel: Tieners/jongeren bidden voor elkaar.

- ♥ Schrijf allemaal een gebedspunt op een briefje n.a.v. deze Bijbelstudie. Geef het briefje door naar de burens (of schrijf je gebedspunt in de online chat) en bidt in een kringgebed voor elkaar.
- ♥ Evt. extra punten om voor te bidden n.a.v. deze preek/Bijbelstudie. Bidt voor:
 - Eenheid van de kerk
 - Hoop
 - Liefde om van je geloof te getuigen